

Giorgi Megrelashvili (Courtesy Photo)

ითხვისში მანგანუმის მოპოვებას ადგილობრივთა სახლები ეწირება

ფოტო: რადიო თავისუფლება

უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში ჭიათურის სოფელ ითხვისში თავი იჩინა საცხოვრებელი სახლების დაზიანების ახალმა შემთხვევებმა. წინასწარი ინფორმაციით აღდგენასა და შეკეთებას აღარ ექვემდებარება უკვე 12 საცხოვრებელი სახლი და დაზარალებულია 11 ოჯახი, რომელთაგან 7, ჭიათურის მერიის ინფორმაციით, [საცხოვრებლით უზრუნველყოფას](#) საჭიროებს. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს დაზიანების გამომწვევი მიზეზების გეოლოგიური კვლევა და, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელთა განცხადებით, შემდგომი ღონისძიებები კვლევის მიგნებებზე იქნება

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

დამოკიდებული. სახელმწიფოს მხარდაჭერის გარეშე, მომპოვებელი კომპანიის პირისპირ დარჩენილი მოსახლეობა მიყენებული ზიანის შესწავლასა და მათი საცხოვრებელი გარემოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფას უკიდურესად უთანასწორო გარემოში ითხოვს. რადგან ჭიათურაში მსგავსი კვლევები აქამდე არაერთხელ გამხდარა უთანხმოების საგანი, მნიშვნელოვანია ის დამოუკიდებელმა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ექსპერტებმა ჩაატარონ, ხოლო პროცესზე პასუხისმგებლობა სახელმწიფო უწყებებმა, მათ შორის მინერალური რესურსების ეროვნულმა სააგენტომ და გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტმა, გაიზიარონ.

ჭიათურის სხვადასხვა სოფლებში უკვე წლებია მსგავსი პროცესი ვითარდება, თუმცა არცერთ ასეთ შემთხვევაში სისტემური ცვლილება არ მოჰყოლია. 2020 და 2021 წლების განმავლობაში სოფელი შუქრეთის მოსახლეობა საკუთარი საცხოვრებელი სახლების დაზიანებას აპროტესტებდა, მათ შორის შიმშილობის ფორმით. ხანგრძლივ და მწვავე პროტესტს, მაღაროელებთან და სხვებთან ერთად, მაშინ შეერთდა სოფელ ითხვისის მოსახლეობაც, რადგან იმთავითვე ცხადი იყო, რომ ჭიათურაში ქონების დაზიანება და საცხოვრებელი გარემოს ხელყოფა არა რომელიმე სოფლის ცალკეული პრობლემა, არამედ საზიარო, სისტემური საფრთხეა.

მიუხედავად ამისა, ამ დრომდე არ არსებობს განსახლებისა და კომპენსაციის სტანდარტი, რომელიც საფრთხისშემცველ ზონაში მაცხოვრებლებს გამოავლენდა, მომპოვებელ კომპანიას მათი სათანადო საცხოვრისით დაკმაყოფილებას მოსთხოვდა, ხოლო დაზარალებული ოჯახებისთვის ზიანის ანაზღაურების სამართლიან წესს დაადგენდა. ამ ინსტრუმენტების არარსებობის პირობებში **ქ-11111** მანგანები A პირდაპირი და ხშირად არაფორმალური მოლაპარაკების გზით ცდილობს ცალკეული ოჯახების დაკმაყოფილებას. ამ პროცესში ის ხშირად უარყოფს ყველანაირ პასუხისმგებლობას, ხოლო ზიანს წარსულ მოპოვებას ან ბუნებრივ გეოლოგიურ პროცესებს უკავშირებს. სახელმწიფო უწყებებისა და სამართლებრივი ბერკეტების გარეშე დარჩენილი მაცხოვრებლები იძულებულნი ხდებიან უსამართლო, მწირ კომპენსაციას დათანხმდნენ, ხოლო პრობლემა მოუგვარებელი რჩება.

ჭიათურაში მოპოვების ზონისა და საცხოვრებელი გარემოს განცალკევება წლების მანძილზე მიღებული არასწორი გადაწყვეტილებების, დამაზიანებელი პრაქტიკებისა და სხვა მიზეზების გამო ვერ ხერხდება. **ქ-11111** მანგანები A და მისი ქვე-კონტრაქტორები მანგანუმს მოიპოვებენ საძოვრებსა და გზებზე, სოფლების ტერიტორიაზე, საცხოვრებელი სახლების მიმდებარედ და უშუალოდ სახლების ეზოებშიც კი. ძველი და ახალი, მითოვებული და განახლებული მაღაროები და ღია კარიერები მონყობილია დასახლებული ტერიტორიის ქვეშ და მათ მომიჯნავედ.

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

- **გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ** შეისწავლოს გარემოსთვის მიყენებული ზიანი და ადამიანების სიცოცხლისთვის შექმნილი საფრთხე;
- **ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტომ** შეაფასოს მაღაროს მდგომარეობა მომავალში საფრთხის თავიდან არიდების მიზნით;
- **ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების, ინფრასტრუქტურისა და რეგიონალური განვითარების და ჯანდაცვისა და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროებმა** დაინციონ კოორდინირებული მუშაობა განსახლების ღირსეული და საერთო სტანდარტის შემუშავებისთვის.
- **საქართველოს პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტმა** შეასრულოს კანონით გათვალისწინებული, დროული და ქმედითი საზედამხედველო ფუნქცია.

ხელმომწერები:

- სოციალური სამართლიანობის ცენტრი
- ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია
- მწვანე ალტერნატივა
-